

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ
ім. А.В.Нежданової

Кафедра теорії музики і композиції

МЕТОДОЛОГІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ
МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Типова програма

для магістрів

Напрямок 0202 „Мистецтво”
Спеціальність 6.020204 „Музичне мистецтво”
Спеціалізації
„Фортепіано”
„Музикознавство”
„Спів”
„Хорове диригування”
„Оркестрові струнні інструменти”
„Оркестрові народні інструменти”
„Оркестрові духові та ударні інструменти”

Підготовлена на основі принципів
Європейської кредитно-трансферної системи ECTS

Одеса-2015

Укладач програми – Нагорна Г.О., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН.

Рецензенти: Александрова Н.Г., кандидат мистецтвознавства, в.о. професора; Нівельт О.А., кандидат мистецтвознавства, в.о. професора.

Затверджено на засіданні кафедри теорії музики і композиції ОДМА ім. А.В.Нежданової, Протокол №15 від 30.06.2015 року.

Схвалено і рекомендовано до друку Вченою радою ОДМА ім. А.В.Нежданової, Протокол №2 від 2.10.2015 року.

Структура програми курсу

«Методологія і технологія музичного мислення особистості» (за вимогами ECTS)

Предмет: Методологія і технологія музичного мислення особистості

Кредитно-трансферні характеристики курсу	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика педнавантаження
<p>Кількість кредитів ЄКТС - 3</p> <p>Залікових модулів – II семестр – 2, залік (підсумковий модуль)</p> <p>Тижневих годин – 2</p>	<p>“Магістр”</p> <p>Магістри</p> <p>Спеціалізації:</p> <p>“Фортепіано”</p> <p>“Музикознавство”</p> <p>“Спів”</p> <p>“Хорове диригування”</p> <p>“Оркестрові струнні інструменти”</p> <p>“Оркестрові народні інструменти”</p> <p>«Оркестрові духові та ударні інструменти»</p>	<p>Курс - спеціальний</p> <p>Другий семестр</p> <p>магістратури</p> <p>Лекційні заняття – 30 год.</p> <p>Самостійна робота – 60 год.</p> <p>Загальний обсяг – 90 год.</p> <p>Форми рейтингового оцінювання знань: контрольні роботи (модульні завдання, опитування, дорадче дослідження, домашні письмові та усні завдання, залік тощо.</p> <p>Спосіб навчання – аудиторний</p>

Курс	Семестр	Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий модуль
		Ведення конспекту, відвідування лекцій	Дорадче дослідження, виконання домашніх завдань, аудиторна робота	Контрольна робота	Ведення конспекту, відвідування лекцій	Дорадче дослідження, виконання домашніх завдань, аудиторна робота	Контрольна робота	
Магістри	2	10	15	10	10	15	10	30 Залік
Залікові бали – 60 – 100 за семестр								

Пояснення до програми курсу:

I. Мета і завдання курсу.

Метою даного курсу є: оволодіння методологією і технологією формування музичного мислення особистості, спрямованого на досягнення її професійної розумності та ціннісно-методологічної культури.

Основними **завданнями**, які необхідно виконати майбутнім спеціалістам, являються:

1. Дослідження розвитку музичного мистецтва, спрямоване на розкриття його інформаційно-стимулюючого контексту.
2. Виявлення системи стандартів і цінностей, що створюються в процесі дослідження музичного мистецтва.
3. Опрацювання факторів, які впливають на розвиток музичного мистецтва.
4. Вироблення стратегічних і тактичних підходів до дослідження музичного мистецтва шляхом представлення:
 - навчання як дослідження цілісного процесу розвитку музичного мистецтва;

- дослідження як самокритичної діяльності майбутнього музиканта;
- музиканта як особливої особистості, яка займає суб'єктну позицію і сама створює полісуб'єктні (діалогічні) відносини в ході дослідження музичного мистецтва.

II. Принципи будови курсу.

У робочій програмі виконуються вимоги, що надаються дисциплінам професійної підготовки, а також здійснюється взаємозв'язок з дисциплінами спеціальної та загальнокультурної підготовки.

Програму з курсу «Методологія і технологія музичного мислення особистості» розраховано на 90 годин: 30 годин лекційних занять (II семестр магістратури – 30 годин лекційних занять, 1,2 модулі, залік); 60 годин виокремлено на самостійну роботу студентів.

Поточний та підсумковий контроль здійснюється через: опитування, дорадче дослідження теоретичних та практичних питань, виконання практичних завдань з дослідження музичного мистецтва, контрольних робіт (модульних завдань), складання заліку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва теми	Види занять і розподіл годин			
		Всього	Лекційні заняття	Самостійна робота	Форми контролю
1	2	3	4	5	6
1.	Вступ до методології і технології музичного мислення особистості	9	2	7	Дорадче дослідження музичного мистецтва
2.	Сутність професійного мислення музиканта	11	4	7	Дорадче дослідження музичного мистецтва
3.	Судження як компонент музичного мислення	11	4	7	Дорадче дослідження

	особистості				музичного мистецтва
4.	Стратегія і тактика дослідження музичного мистецтва	9	2	7	Дорадче дослідження музичного мистецтва
	Перший модуль (теми №№ 1-4)	2	2		Модульне завдання №1
5.	Дослідницька діяльність як умова розвитку професійного мислення музиканта	10	4	6	Дорадче дослідження музичного мистецтва
6.	Управління процесом формування професійного мислення музиканта	9	2	7	Дорадче дослідження музичного мистецтва
7.	Система відношень, що створюються в процесі дослідження музичних творів	10	4	6	Дорадче дослідження музичного мистецтва
8.	Оцінювання професійного мислення музиканта	9	2	7	Дорадче дослідження музичного мистецтва
9.	Оволодіння професійною розумністю особистості як мета дослідницької діяльності музиканта	8	2	6	Дорадче дослідження музичного мистецтва
	Другий модуль (теми №№ 5-9)	2	2		Модульне завдання №2
	Підсумковий модуль				Залік
		90	30	60	

Контрольні теми

для самопідготовки до складання залікових модулів з курсу

Перший модуль:

1. Вступ до методології і технології музичного мислення особистості.
2. Сутність професійного мислення музиканта.
3. Судження як компонент музичного мислення особистості.
4. Стратегія і тактика дослідження музичного мистецтва.

Другий модуль:

5. Дослідницька діяльність як умова розвитку професійного мислення музиканта.

6. Управління процесом формування професійного мислення музиканта.

7. Система відношень, що створюються в процесі дослідження музичних творів.

8. Оцінювання професійного мислення музиканта.

9. Оволодіння професійною розумністю особистості як мета дослідницької діяльності музиканта.

Підсумковий модуль:

Відповідь на теоретичні питання за матеріалом курсу та цілісне дослідження музичних творів.

Рекомендована література:

1. Арнонкур Н. Мои современники: Бах, Моцарт, Монтеверди. Пер. с нем. – М.: Издательский дом “Классика-XXI”, 2014. – 280 с.
2. Банщиков Г. Законы функциональной инструментовки. Учебное пособие. – СПб.: Композитор, 1999. – 240 с.
3. Берков В.О. Гармония Бетховена: Очерки. – Изд. 2-е. – М.: ЛЕНАНД, 2014. – 256 с.
4. Бобровский В.П. Тематизм как фактор музыкального мышления: Очерки: Вып.1. – Изд. 2-е, доп. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2010. – 272 с.
5. Бобровский В.П. Тематизм как фактор музыкального мышления: Очерки: Вып.2. – Изд. 2-е. – М.: КомКнига, 2013. – 304 с.
6. Бодки Э. Интерпретация клавирных произведений И.С.Баха. – М.: Музыка, 1989. – 388 с.
7. Нина Герасимова-Персидская. Музыка. Время. Пространство. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2012. – 408 с.
8. Друскин ЯС. О риторических приемах в музыке И.С.Баха. – СПб.: Композитор – Санкт-Петербург, 2005. – 136 с.
9. Москаленко В.Г. Лекции по музыкальной интерпретации: учебное пособие. – К., 2012. – 272 с.
10. Слонимская Р.Н. Анализ гармонических стилей: Тезисы лекций и конспект исторического обзора гармонических стилей. – СПб.: Композитор – Санкт-Петербург, 2001. – 72 с.
11. Шатский П. Фортепианные вариации Бетховена. Особенности жанра и эволюция интерпретаторских концепций. – М.: Музыка, 2013. – 216 с.

Методи і критерії оцінювання

Рівень, шкала ECTS,	Теоретична підготовка	Примітка
------------------------	-----------------------	----------

бали		
1	2	3
<p>Високий, 90– 100 балів, відмінно</p>	<p>Проявляється необхідно завжди та при всіх умовах: вміє на основі порівнянь знаходити, визначати предмети дослідження музичного мистецтва в їх простоті, творчо переводити їх в категорії частин, цілих, засобів, мети (в формі професійних ідей, суджень, умовиводів); вміє знаходити вирішення завдань музичного дослідження та розв'язувати проблеми дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій, що виникають в процесі дослідження музичного мистецтва (в формі професійних умовиводів); вміє на основі визначень предметів дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій порівнювати предмети музичного дослідження, знаходити послідовність, протилежність або протиріччя, виникаючих між ними, відношень; вміє на основі вирішення завдань дослідження музичного мистецтва, або розв'язання проблем творчо створювати узгоджені, протиставлені або суперечливі відношення між професійними ідеями, судженнями, умовиводами; вміє на основі визначень та порівнянь предметів музичного дослідження творчо створювати рішення завдань та розв'язання проблем (у формі музично-теоретичних концепцій дослідження музичного мистецтва); вміє на основі порівнянь вирішень завдань дослідження музичного мистецтва, або розв'язань проблем визначати предмети музичного дослідження в їх складності, переводити у відношення частин-цілого, засобів-мети (в формі схем або упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва); необхідно завжди та при всіх умовах вміє оцінювати та самооцінювати силу музично-теоретичних концепцій та упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва на підставі виявлення ступеня їх надійності та доречності.</p>	
<p>Достатній (або достатньо високий), 74-89 балів, добре</p>	<p>Проявляється дійсно завжди, але не при всіх умовах: вміє на основі порівнянь знаходити, визначати предмети дослідження музичного мистецтва в їх простоті, творчо переводити їх в категорії засобів, мети (в формі професійних ідей, суджень, умовиводів), але не може переводити в категорії частин, цілих; вміє знаходити вирішення завдань музичного дослідження, але не може розв'язувати проблеми дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій, що виникають в процесі дослідження музичного мистецтва (в формі професійних умовиводів); вміє на основі визначень предметів дослідження музичних</p>	

	<p>творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій порівнювати предмети музичного дослідження, знаходити послідовність, протилежність, виникаючих між ними, відношень, але не може знаходити протиріччя у відношеннях між предметами цього дослідження; вміє на основі вирішення завдань дослідження музичного мистецтва творчо створювати узгоджені, протиставлені відношення між професійними ідеями, судженнями, умовиводами, але не може створювати суперечливі відношення; вміє на основі визначень та порівнянь предметів музичного дослідження творчо створювати рішення завдань (у формі музично-теоретичних концепцій дослідження музичного мистецтва), але не може розв'язувати проблеми цього дослідження; вміє на основі порівнянь вирішень завдань дослідження музичного мистецтва визначати предмети музичного дослідження в їх складності, переводити у відношення засобів-мети (в формі схем або упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва), однак не може переводити ці системи дослідження у відношення частин-цілого; дійсно завжди, але не при всіх умовах вміє оцінювати та самооцінювати силу музично-теоретичних концепцій та упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва на підставі виявлення ступеня їх надійності та доречності.</p>	
<p>Середній, 60 – 73 баллів, задовільно</p>	<p>Проявляється вірогідно не завжди та не при всіх умовах: вміє на основі порівнянь знаходити, визначати предмети дослідження музичного мистецтва в їх простоті (в формі професійних ідей, суджень, умовиводів), але не може переводити їх в категорії частин, цілих, засобів, мети; вміє знаходити вирішення завдань музичного дослідження, але не може розв'язувати проблеми дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій, що виникають в процесі дослідження музичного мистецтва (в формі професійних умовиводів); вміє на основі визначень предметів дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій порівнювати предмети музичного дослідження, знаходити послідовність, виникаючих між ними, відношень, але не може знаходити протилежність та протиріччя у відношеннях між предметами цього дослідження; вміє на основі вирішення завдань дослідження музичного мистецтва творчо створювати узгоджені відношення між професійними ідеями, судженнями, умовиводами, але не може створювати протиставлені та суперечливі відношення; вміє на основі визначень та порівнянь предметів музичного дослідження</p>	

	<p>творчо створювати рішення завдань (у формі музично-теоретичних концепцій дослідження музичного мистецтва), але не може розв'язувати проблеми цього дослідження; вміє на основі порівнянь вирішень завдань дослідження музичного мистецтва визначати предмети музичного дослідження в їх складності (в формі схем або упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва), однак не може переводити ці системи дослідження у відношення частин-цілого та засобів-мети; вірогідно не завжди та не при всіх умовах вміє оцінювати та самооцінювати силу музично-теоретичних концепцій та упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва на підставі виявлення ступеня їх надійності та доречності.</p>	
<p>Низький, 0 – 59 балів, незадовільно</p>	<p>Неможливо завжди та при всіх умовах: не вміє на основі порівнянь знаходити, визначати предмети дослідження музичного мистецтва в їх простоті, творчо переводити їх в категорії частин, цілих, засобів, мети (в формі професійних ідей, суджень, умовиводів), якщо визначає предмети музичного дослідження, то випадково, без порівняння та класифікації; не вміє знаходити вирішення завдань музичного дослідження та розв'язувати проблеми дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій, що виникають в процесі дослідження музичного мистецтва (в формі професійних умовиводів), якщо знаходить вирішення завдань дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій, то випадково; не вміє на основі визначень предметів дослідження музичних творів, фактів, явищ, обставин, ситуацій порівнювати предмети музичного дослідження, знаходити послідовність, протилежність або протиріччя, виникаючих між ними, відношень; не вміє на основі вирішення завдань дослідження музичного мистецтва, або розв'язання проблем творчо створювати узгоджені, протиставлені або суперечливі відношення між професійними ідеями, судженнями, умовиводами; не вміє на основі визначень та порівнянь предметів музичного дослідження творчо створювати рішення завдань та розв'язання проблем (у формі музично-теоретичних концепцій дослідження музичного мистецтва); не вміє на основі порівнянь вирішень завдань дослідження музичного мистецтва, або розв'язань проблем визначати предмети музичного дослідження в їх складності, переводити у відношення частин-цілого, засобів-мети (в формі схем або упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва); не може</p>	

	завжди та при всіх умовах оцінювати та самооцінювати силу музично-теоретичних концепцій та упорядкованих музично-теоретичних систем дослідження музичного мистецтва на підставі виявлення ступеня їх надійності та доречності.	
--	--	--

Нагорна Г.О.